

SCI-CONF.COM.UA

CURRENT CHALLENGES OF SCIENCE AND EDUCATION

**PROCEEDINGS OF I INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
SEPTEMBER 18-20, 2023**

**BERLIN
2023**

CURRENT CHALLENGES OF SCIENCE AND EDUCATION

Proceedings of I International Scientific and Practical Conference

Berlin, Germany

18-20 September 2023

Berlin, Germany

2023

UDC 001.1

The 1st International scientific and practical conference “Current challenges of science and education” (September 18-20, 2023) MDPC Publishing, Berlin, Germany. 2023. 302 p.

ISBN 978-3-954753-05-5

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Current challenges of science and education. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/i-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-current-challenges-of-science-and-education-18-20-09-2023-berlin-nimechchina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: berlin@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 MDPC Publishing ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Косіор Л. Т., Ластовська І. О.* 9
FEATURES OF THE TECHNOLOGY OF RAISING CALVES DURING THE MILK PERIOD

MEDICAL SCIENCES

2. *Adamovych O., Poliiants A., Chelpanova I., Dudok O.* 13
CURRENT CHALLENGES OF SCIENCE AND EDUCATION PECULIARITIES OF THE AGE-RELATED DYNAMICS OF THE MICROSTRUCTURE OF THE MAMMARY GLANDS
3. *Khukhlina O. S., Khovanets K. R.* 19
THE PROBABILITY OF DEVELOPING GUILLAIN-BARRE SYNDROME IN PATIENTS WITH POST-WATER SYNDROME
4. *Malyk N., Vialyk V. V., Bezsusidnia S. V.* 22
ANALYSIS OF TUBERCULOSIS SCREENING AND BCG VACCINATION COVERAGE AMONG THE POPULATION OF THE KHARKIV REGION IN THE CONTEXT OF GLOBAL CHANGES
5. *Malyk N., Kozhukhar V.* 24
INCIDENCE OF HIV INFECTION IN THE REGIONS OF UKRAINE AS OF 2023 YEAR
6. *Malyk N., Siemakina A.* 26
ACTIVITIES OF A FAMILY DOCTOR IN THE CONDITIONS OF INSURANCE MEDICINE IN UKRAINE
7. *Malyk N., Yefymenko Ye. O., Cherepenko V. E.* 29
EPIDEMIOLOGICAL SITUATION REGARDING TUBERCULOSIS IN UKRAINE DURING THE COVID-19 PANDEMIC
8. *Poliakova Ye., Sorokina I.* 32
GRAY ZONE AS A MORPHOLOGICAL CRITERION OF ENDOMETRIAL STATUS. JUSTIFICATION OF CONDITIONS FOR PRECISE DIAGNOSIS IN SCREENING DETERMINATION OF ENDOMETRIAL HYPERPLASIA
9. *Брильов О. Д., Антонова О. І., Гіндіна М. С.* 34
ФІЗИОТЕРАПІЯ ЯК СКЛАДОВА РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ХРОНІЧНИМ ОБСТРУКТИВНИМ ЗАХВОРЮВАННЯМ ЛЕГЕНЬ
10. *Лаврук О. В., Малик Н. В.* 41
ПРОБЛЕМА РОЗПОВСЮДЖЕНОСТІ АНТИБІОТИКІВ В ЗАГАЛЬНІЙ МЕДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ
11. *Малик Н. В., Сидюк Г. Є.* 45
ПРИЧИНИ ЗНИЖЕННЯ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА COVID-19 В УКРАЇНІ У ВІЙСЬКОВИЙ ЧАС
12. *Мочульська О. М.* 49
ДЕРМАТОСКОПІЯ ШКІРИ ПРИ АТОПІЧНОМУ ДЕРМАТИТІ У ДІТЕЙ

CHEMICAL SCIENCES

13. *Ткач В. В., Кушнір М. В., Мінакова Т. Г., Петрусяк Т. В.* 54
ШІСТЬ ІНТЕГРОВАНИХ ЗАВДАНЬ ХІМІКО-
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗМІСТУ НА ОСНОВІ
ПОРТУГАЛЬСЬКОЇ НАРОДНОЇ ПІСНІ

TECHNICAL SCIENCES

14. *Puhanovskyi O., Panasenko V.* 62
A PROGRAM FOR DATA VISUALIZATION FOR SMALL
TECHNICAL SYSTEMS
15. *Shesterenko V., Blazhenko S.* 65
INNOVATIVE DEVICES, BASED ON MATERIALS WITH “SHAPE
MEMORY EFFECT” (SME)
16. *Tugay Yu., Kuznetsov V., Tugai I.* 72
THE SIMULATING OF POWER SYSTEMS WITH DISTRIBUTED
GENERATION FOR STABILITY ANALYSIS TASK
17. *Zdor K., Melnychenko A.* 79
APPLING CLASSIFICATION AND REGRESSION
SUPPLEMENTARY OUTPUTS IN SIAMESE NEURAL NETWORK
USING PLANTVILLAGE DATASET
18. *Лазурик В. В., Толстолузька О. Г., Лазурик В. М.* 83
МОДЕЛІ ТЕСТУВАННЯ В КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМАХ
ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
19. *Лазурик Р. В., Толстолузька О. Г., Лазурик В. М.* 89
ТЕХНОЛОГІЇ ВЗАЄМОДІЇ З БАЗАМИ ДАНИХ ПРИ РОЗРОБЦІ
КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ
20. *Літяк К. В., Патракеєв І. М.* 96
ВПЛИВ ТИПОЛОГІЇ МІСЬКОЇ ФОРМИ НА МЕТАБОЛІЧНІ
ПОКАЗНИКИ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА
21. *Павлюченко В. А., Макаренко В. В.* 105
ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ WI-FI ДЛЯ КОНТРОЛЮ
ТРАНСПОРТУ У РОЗУМНОМУ МІСТІ
22. *Свірко В. О., Рубцов А. Л., Фуз'як М. І.* 108
ВРАХУВАННЯ ВИМОГ ЛЮДСЬКОГО ЧИННИКА ПІД ЧАС
ПРОЕКТУВАННЯ БЕЗПЛОТНИХ АВІАЦІЙНИХ СИСТЕМ

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

23. *Holovko M. V.* 114
FEATURES OF ORGANIZING A REMOTE TEACHING PHYSICS
24. *Koshel Eu.* 116
IMPROVEMENT FOR PEAKS AND ZERO-CROSSINGS
DETECTION FOR TIME-DOMAIN PITCH ESTIMATION
ALGORITHMS

GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES

25. *Харитонов В. М.* 119
ДЕВ'ЯТИ-ТОЧКОВЕ ОПРОБУВАННЯ ПРИ ПОШУКОВО-
ОЦІНЮВАЛЬНИХ РОБОТАХ ПОТЕНЦІЙНО
ІЛЬМЕНІТОНОСНИХ ЛЕЖАЛИХ ПІСКІВ

PEDAGOGICAL SCIENCES

26. *Sharifzade Samiq gizi Fidan* 124
THE MAIN ASPECTS OF HUMANISTIC IDEAS IN THE
FORMATION OF THE SCHOOL CHILDREN
27. *Smetanska M. I., Nesterenko O. V., Plotnikova L. F., Riepina I. Yu.,
Bukina Ju. O.* 129
PATRIOTIC LIFE POSITION OF STUDENTS: FROM THE
EXPERIENCE OF THE DEPARTMENT OF LANGUAGE
TRAINING AND COMMUNICATION OF KNUBA
28. *Пінаєва О. Ю., Тетерук Р. О., Дамзін О. В.* 133
ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ НОРМ ПОВЕДІНКИ
МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В ПРОЦЕСІ
ЗАГАЛЬНОПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЯК ВАЖЛИВИЙ
НАПРЯМОК ЇХ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ
29. *Рокицька Г. В., Полюхович А. Ф.* 139
ДОЦІЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ АНГЛОМОВНОГО
НАУКОВОГО СТУДЕНТСЬКОГО РОЗМОВНОГО КЛУБУ –
ENGLISH SPEAKING SCIENCE STUDENTS CLUB (ES³C)
30. *Сівак Ю. І., Добровольська Л. С.* 143
ПРИНЦИПИ РОЗРОБКИ ТРАДИЦІЙНИХ ТА НЕСТАНДАРТНИХ
УРОКІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ НОВОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ
31. *Ярославцева М. І., Болдир Л. О., Карпенко Д. Ю.* 150
ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ДО РОБОТИ З
БАТЬКАМИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

32. *Оруджева С.* 156
ПРИМЕНЕНИЕ ИГРОВОЙ ТЕРАПИИ В РАБОТЕ ПСИХОЛОГА
С АГРЕССИВНЫМИ ДЕТЬМИ
33. *Фіялко О. В.* 164
ПСИХОЕДУКАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ПОПЕРЕДЖЕННЯ І ПОДОЛАННЯ
КОНФЛІКТІВ У ДИТЯЧО-БАТЬКІВСЬКІЙ ВЗАЄМОДІЇ

ART

34. *Антоненко І. В.* 171
СПЕЦИФІКА ДІЯЛЬНОСТІ ДИЗАЙНЕРА ІНТЕР'ЄРІВ У
ПАРАДИГМІ МЕТАВСЕСВІТУ

35. *Жузь Ю. Ю., Тихомиров А. Ю.* 177
ПЛАСТИЧНА КУЛЬТУРА АКТОРА НІМОГО КІНО (НА ПРИКЛАДІ ОБРАЗУ МАЛЕНЬКОЇ ЛЮДИНИ ЧАРЛІ ЧАПЛІНА)
36. *Хроленко А. В., Крипчук М. В.* 182
ПЕРФОРМАНС ЯК ХУДОЖНЄ ЯВИЩЕ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ

HISTORICAL SCIENCES

37. *Левченко В. В., Басок Є. О.* 186
З ІСТОРІЇ НІМЕЦЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ НА БЕРЕЗІВЩИНИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ
38. *Щербатюк В. М.* 193
ВИСВІТЛЕННЯ ЗВЕНИГОРОДСЬКОГО ПОВСТАННЯ В ОКРЕМИХ НАУКОВИХ ПРАЦЯХ ТА ЙОГО ХАРАКТЕРНІ РИСИ ЯК ЗБРОЙНОГО ВИСТУПУ СЕЛЯН УКРАЇНИ ПРОТИ НІМЕЦЬКО-АВСТРО-УГОРСЬКИХ ВІЙСЬК ТА ГЕТЬМАНАТУ. ДО 105-Ї РІЧНИЦІ ПОДІЇ

CULTUROLOGY

39. *Бурлака А. В.* 201
ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЕСТРАДНОЇ ПІСНІ ЯК ЯВИЩЕ СУЧАСНОЇ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ
40. *Павліченко Є. О.* 206
ВІЗУАЛЬНА КАРТИНА СВІТУ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ
41. *Сучков Д. Г.* 211
СОЦІАЛЬНІ МЕДІА ЯК ТРЕНД СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ

POLITICAL SCIENCES

42. *Abdurakhmonov S.* 216
DIFFERENT PERSPECTIVES ABOUT DEMOCRATIZATION: CONCEPT OF "TRADITIONAL VALUES" AND DEMOCRACY
43. *Ларіончева Н. А.* 224
ПОНЯТТЯ «ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА» ТА ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ЙОГО ВИЗНАЧЕННЯ

PHILOLOGICAL SCIENCES

44. *Matmadova Konul Aladdin gizi* 228
THE FUNDAMENTAL ROLE OF ARTISTIC MEANS OF DESCRIPTION IN SHAPING STUDENTS' LITERARY SKILLS IN PRIMARY SCHOOL
45. *Мунтян О. О.* 233
БІНАРНІ ЕПІТЕТНІ КОНСТРУКЦІЇ У МОВІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОЗИ

46. *Торчинська Н. М., Торчинський М. М.* 239
МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ГУМОРУ В ХУДОЖНЬОМУ
ТЕКСТІ (НА ПРИКЛАДІ ВІРШІВ ДЛЯ ДІТЕЙ)

PHILOSOPHICAL SCIENCES

47. *Севрук І. І., Соколовська Ю. В., Чупрінова Н. Ю.* 245
МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ РИЗИКИ В КОНТЕКСТІ ВІЙНИ:
СУСПІЛЬСТВО НЕНАВИСТІ

ECONOMIC SCIENCES

48. *Mikhalyuk N., Sinyuk O., Lyzak M.* 250
ECONOMIC ESSENCE AND CONCEPT OF ENTERPRISE
COMPETITIVENESS
49. *Гордійчук А. П.* 254
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ МАШИНОБУДІВНИХ
ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ ЕФЕКТИВНОСТІ
50. *Дергалюк М. О.* 261
СКЛАДОВІ ПОТЕНЦІАЛОФОРМУЮЧОГО ПРОСТОРУ
РЕГІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ
51. *Стецюра В. О., Швиданенко Г. О.* 264
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ
ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ ДО 2026 РОКУ
52. *Торяник Ж. І., Резніченко С. Ю.* 271
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У МАРКЕТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ:
ІНСТРУМЕНТИ ТА ПРИКЛАДИ ВИКОРИСТАННЯ
53. *Шубіна І. О.* 276
УПРАВЛІННЯ СТРАХОВИМИ РИЗИКАМИ СТРАХОВИКА

LEGAL SCIENCES

54. *Бойко О. В.* 282
ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ
НОТАРІАТУ
55. *Гришко У.* 288
ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ ЗАВДАНОЇ КАЛІЦТВОМ, ІНШИМ
УШКОДЖЕННЯМ ЗДОРОВ'Я АБО СМЕРТЮ ПАСАЖИРА
56. *Лихвар В. В.* 294
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ
РЕСТОРАЦІЙ ЯК ФОРМИ ПОЛІТИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВ. ПІСЛЯВОЄННА РЕСТОРАЦІЯ ГІДНОСТІ В
НІДЕРЛАНДАХ І ФРАНЦІЇ

МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ГУМОРУ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ (НА ПРИКЛАДІ ВІРШІВ ДЛЯ ДІТЕЙ)

Торчинська Наталія Миколаївна,

к. філол. н., доцент

Торчинський Михайло Миколайович,

д. філол. н., професор

Хмельницький національний університет

м. Хмельницький, Україна

Вступ. Художній стиль має низку відмінностей від інших функційних різновидів мови і мовлення, чому завдячує різноманітним засобам художньої виразності, із-поміж яких порівняння, уособлення, алегорія, метафора, метонімія, синекдоха; епітет, гіпербола, літота, анафора, епіфора, градація, паралелізм, риторичне питання, умовчання тощо. Уміння використовувати ті чи інші зображувально-виражальні засоби з метою створити неповторність твору, передати його проблематику, композицію і формує ідіостиль автора, відображає його світобачення і світовідчуття. Особливо майстерними в цьому плані повинні бути письменники, які пишуть твори для дітей, позаяк саме найменші читачі / слухачі найбільш чутливі до найтонших відтінків значень кожного слова, яке впливає на сприймання інформації і формування власного світогляду.

На перший план у творах, написаних для дітей, виходить емоційність і експресивність зображення, тому поет чи прозаїк обирає мовні засоби, розраховані на певний вік задля кращого розвитку образного мислення, уяви, вироблення в дитини позитивних якостей. Звісно, що найкраще сприймається і запам'ятовується дітьми текст, де дійовими особами виступають або тварини, або однолітки, а мова твору містить у собі різноманітні гумористичні елементи.

Мета статті – схарактеризувати мовні засоби репрезентації гумору у віршах для дітей Ванди Хотомської.

Матеріали та методи. Ванда Хотомська – відома польська дитяча письменниця, на віршах якої виросло не одне покоління поляків, проте її

творчість у вітчизняному мовознавстві є малодослідженою. Матеріалом обрано вірші зі збірки «Dlaczego cieleę ogonem miele?», які можна знайти в підручниках «Польська мова», за якими учні вивчають польську мову в українських школах.

Для вивчення гумористичних засобів мовлення у поетичних текстах використано описовий метод, елементи методів аналізу і синтезу, систематизації та контекстуального аналізу.

Результати та обговорення. Засоби і прийоми гумору зазвичай розглядаються на матеріалі художньої літератури крізь призму унікального авторського ідіостилю кожного окремого письменника. У художньому творі будь-яка мовна одиниця може стати стилістично значущою і перетворитися на засіб художньої образотворчості та виразності. Індивідуальність проявляється у використанні оцінних, емоційно забарвлених і експресивних мовних засобів. Письменник творчо трансформує одиниці мови, розширюючи межі звичних способів відбору і сполучуваності слів, прийомів використання синтаксичних конструкцій та інтонацій, і таким чином збагачує мову засобами виразності. Особливий талант автора проявляється в його умінні використовувати такі лінгвістичні засоби, які б викликали в читача / слухача позитивні емоції, покращували настрій, зрештою, спонукали до лісної творчості.

«Гумор – різновид відображення смішного, кумедного в життєвих явищах і людських характерах, є водночас вираженням ставлення автора до смішного і явищем художньої рецепції, «схваленням через висміювання» [1, т. 1, с. 246]. На відміну від інших форм репрезентації комічного (іронія, сатира, сарказм), гумор характеризується доброзичливим ставленням до життя та виявів його недосконалості; це сміх, який поєднується з симпатією до того, на кого чи на що він спрямований, тобто є психологічно позитивним явищем [2, с. 5].

Важливе місце у формування гумористичного змісту посідають різні фольклорні жанри, із-поміж яких приказки, прислів'я, загадки, пісні, казки, перекази, анекдоти тощо. Зупинимося на окремих із них, які любила використовувати у віршах для дітей Ванда Хотомська.

Однією з найвідоміших є її збірка «Dlaczego cieleę ogonem miele?», де

вміщено й однойменний вірш. Уже один заголовок у вигляді питального речення *Dlaczego cielę ogonem miele?* викликає зацікавлення у малого слухача, який задумується над цим питанням і водночас хоче почути відповідь.

Відповідно до змісту кожна тваринка пропонує власну відповідь або припущення: *Prosiak wyrwał się z chlewika: // – Czy to cielę spadło z byka? <...> Przyszła koza, furtkę bodzie: // – Pewno nudno mi w zagrodzie.*

Проекцією завжди несподіваного, проте оригінального дитячого мислення стають висловлені поетесою різні версії відповіді на питання *czego teļa metļā хвостом*, вкладені в уста курей, гусей, качок, індиків: – *Może zjadło jej za wiele? // – Może to przez decybele? // – Może to tik nerwowo! // – Może tęskno mi do krowy?* Аж поки не прийшов кінь і не запропонував спитати про це в самого телятка. Відповідь дійові особи отримали досить несподівану для себе: *Mat – kiwnęło głową cielę – // robię muchom karuzelę!*

Ці рядки спонукають дитину до роздумів, розвивають уяву, вчать розмежовувати пряме й переносне значення слова у поетичному мовленні.

Вірш «*Gdyby tygrysy jadły irysy*» пропонує новий погляд на харчування тигрів, які могли б замість м'яса їсти іриски, що позитивно відобразилося б на всьому їхньому житті, зокрема на біографії: *Jakie piękne życiorysy // miały wtedy tygrysy! // Z antylopą mógłby tygrys // iść do kina // i irysy by w tym kinie // sobie wcinał.* Тобто якби тигри не їли м'яса, то могли б мати багато друзів: антилоп, овечок, газелей; усі б гарно ставилися до тигрів.

Незважаючи на такий позитивний ефект від запропонованої ідеї, було б і багато мінусів. Насамперед, що іриски зникли б із прилавків магазинів через великий апетит тигрів, а тоді людина не змогла б їх також купувати і зі злості б покусала тигрів. Емоції людини поетеса описує досить вдало, також вдало вживши при цьому фразеологізм *wyjść z siebie* («вийти з себе») і використавши гру слів «вийти з себе і повернутися»: *Mógłby pisać w książkach życzeń // i zażaleń, // i wyjść z siebie, i z powrotem // nie wejść wcale.*

В останніх рядках Ванда Хотомська пояснила дітям у притаманній цьому жанру творчості закони природного відбору і харчового ланцюжка: кожен

живий організм потрібен, він їсть те, що передбачено природою, незначна зміна одного аспекту потягне зміну всього устрою життя: *Każdy z zemsty za irysy // powygrzalby tygrysy // i ze złości nie zostawił ani kęsa – // gdyby tygrys jadł irysy zamiast mięsa.*

Подібний розгорнутий зміст віршів підтверджує думку про те, що література для дітей виконує естетично-виражальну, пізнавальну і дидактично-виховну функції. Основною темою може бути певна проблемна ситуація, долаючи яку, персонажі підтримують головного героя і навпаки (надають допомогу, пораду, показують можливість виходу зі скрутної ситуації, закликають обговорити проблему тощо). Водночас це джерело нової інформації та художніх цінностей.

Сміх домінує в поетичному доробку, який поетеса пропонує дітям. Показовими в цьому аспекті є численні твори В. Хотомської, де вона з надзвичайною майстерністю оперує пареміологічним матеріалом, створюючи з приказок і прислів'їв основу віршів, сюжетні лінії, використовує як заголовки, трансформує в інші одиниці, зрештою, творить власні.

В аналізованій збірці є вірш «**Makaron**», де використано фразеологізм *w gorącej wodzie kąpany* («купатися в гарячій воді»), який обігрується в прямому сенсі (створює сюжет) і водночас метафорично вказує як на ігрову функцію, так і на пізнавальний характер цього тексту. Макаронам, яких кидають в окріп, буквально «гаряче», але водночас так можна сказати і про дуже нетерплячу людину: *Wskoczył do rondla, a po minucie // już z tego rondla na stół chciał uciec. <...> Już ani chwili czekać nie mogę. // I – rymś! – jak długi spadł na podłogę.*

Так, до прикладу, на уподібнення будь-чого, що не є людиною, до людини або перенесення її фізичних та інтелектуальних властивостей на істот, речі та явища навколишнього світу у вірші свідчить звертання ронделя до локшини з використанням притаманного польській мові слова *pan*: *Stuknął pokrywką rondel blaszany: // – Pan jest w gorącej wodzie kąpany! // Pan mnie nie będzie uczył porządku, // pan jeszcze musi siedzieć we wrzółku!* Тут знаходимо використання ФО у прямому значенні.

Пише авторка про італійські макарони (*włoski makaron wskoczył we wrzątek*), а підтвердження етнічної належності В. Хотомська вмістила у відповідній фразі: *Tak właśnie krzyczał. Po włosku ciągle*. Щоправда, у вірші лише одне слово італійською – *fnito*, проте макарони (ліричний герой) мають повністю італійський характер і темперамент – постійно хотіли пришвидшити процес приготування, нетерпляче кричали.

Закінчується твір уже безпосереднім фразеологізмом: *Tak się skończyło i to już koniec. // Ślad dawno zniknął po makaronie, // ale do dzisiaj mówią w gospodzie: // On był **KAPANY W GORĄCEJ WODZIE!***

Як пряме, так і переносне значення використаної фразеологічної одиниці можна знайти і у вірші «**Koza**», де авторка обігрує ФО *kiszki marsza grają* («кишки марш грають»), яка в польській та українській мовах вживається з однаковою семантикою – вказівка на сильний голод. Героїня вірша з'їла тарілку з маршами (музика) і тепер вони грають у неї в шлунку. Щоб її врятувати, полегшити страждання, викликали лікаря, який порекомендував: *Co dzień rano z apetytem // proszę zjadać inną płytę*, і тоді вже не буде маршів, а буде чути: *Straszego Dworu // twista, walca, menueta*. У цьому випадку авторка обіграла відомий фразеологізм як сюжет, але не дала йому іншого трактування.

Поряд із тваринами головним персонажем може бути і людина («**Kurczę blade**»): дідусь захотів гоголь-моголь і купив яйце в магазині, проте в яйці виявилось маленьке курчатко (*kurcze blade*), яке перехитрило діда й бабу і втекло. Тут можна простежити певний перегук із казкою про Курочку Рябу.

Цікавим є використання у вірші редуплікованих конструкцій: може бути повторення як одного слова, так і словосполучень: *Nagle co to, awantura // Dziura w jajku w jajku dziura. <...> Kurcze blade kurcze blade // I ze ściany porwał szpadę... <...> Bo uciekło z pieca dziurką // I zostało tylko piórko // Piórko blade piórko blade // Które zjadł na obiad dziadek*. Такі повтори підсилюють експресію, допомагають читачеві зрозуміти авторську позицію, авторське ставлення до зображуваного.

Своєрідного гумористичного забарвлення надають поезіям і фонетичні та

словотвірні варіації різноманітних слів. До прикладу, лексему *ginopotam* у вірші «**Hipopotam lubi błoto**», авторка обіграла таким чином: *Siedzi w błocie hipopotam, // chlupopotam, chlapopotam, // chlapobłotam, chlupobłotam, // plamobłotam, piegobłotam, // hipobłotam, hipoposotam – // boi się wychylić z błota.*

Запропонована строфа вірша є скоромовкою, яка має також лінгводидактичне значення, водночас дитина може доповнити її власними придуманими варіантами.

Висновки. Отже, сміхова культура є важливим елементом життя слов'ян. Джерелом комічного, як правило, є якась невідповідність, життєва суперечність, наприклад, між метою і засобами її досягнення, формою і змістом, діями і обставинами. Особливо яскраво цей аспект простежується у творах для дітей, де для кращої уяви, сприймання, для зацікавлення автори наділяють людськими рисами тварин, різні предмети, явища тощо. Саме вміння створити гумористичну ситуацію, зацікавити дитину, спонукати її до роздумів і характеризує творчість Ванди Хотомської. Її твори спрямовані насамперед на формування моральних (перевага добра над злом, правдивість, хоробрість, доброта, справедливість, доброта, працьовитість), особистих (самостійність, відповідальність, обов'язок, радість повсякденності, свобода, вираження власних думок і почуттів), естетичних (ознайомлення дитини зі звичаями, традиціями, обрядами, культурою певного суспільства і часу) цінностей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Літературознавча енциклопедія: у двох томах. Т. 1. Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 608 с.
2. Шонь О. Б. Мовностилістичні засоби реалізації гумору, іронії і сатири в американському короткому оповіданні : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 – германські мови. Львів, 2003. 20 с.